

Harcra készen!

Bécs, január 24. Salabasev bécsi bolgár követ a Konstantinápolyban végbemenő eseményekről egy újságíró előtt a következőképp nyilatkozott:

— E pillanatban csak annyit mondhatok, hogy mi bolgárok, Európa kívánságára hajlandók voltunk *békét* kötni. Ha azonban Törökország háborút akar, készen vagyunk arra is, hogy *a harcot újból fölvegyük. A bolgárok teljesen el vannak készülve a háború folytatására* és nem félnek a további harcoktól.

A légszeszgyári szerződés szabályrendeleti módosítása.

— A jogügyi-bizottság javaslata. —

(Saját tudósítónktól.) A város jogügyi bizottsága ma délután Bokor Pál helyettes polgármester elnöklésével ülést tartott, amelynek tárgya a légszeszgyári szerződés több, a fogyasztókra vonatkozó pontjának szabályrendeleti uton való módosítása volt. Az előzménye ennek az, hogy annak idején Nyilassy Pál dr. és Szmollény Nándor törvényhatósági bizottsági tagok kétféle indítványt terjesztettek a közgyűlés elé. Mind a kettőben arra való hivatkozással, hogy a légszeszgyári szerződés a fogyasztókat nem védi kellőképpen a légszeszgyárral szemben, kérték a közgyűlést, hogy *utasítsa a tanácsot szabályrendelet alkotására.* Az ülésen Balogh Károly pénzügyi tanácsos ismertette az ügyet és a tanács által kidolgozott szabályrendeleti módosításokat, amelyek körül élénk vita fejlődött ki.

Nyilassy Pál dr. az indítványban konkrét esetet hozott föl arra nézve, hogy a vezetékek elromlása és a világítás megszűnése esetén a gázgyár a bajok elhárítására nem vállalkozik, ha a felszerelés munkálatait annak idején más cég teljesítette. Így aztán igen sokszor megtörténik, hogy egy-egy fogyasztó lakása napokig teljes sötétségben marad. A fogyasztó aztán hiába fordul a magánvállalkozóhoz, aki a berendezést csinálta, mert az azzal áll elő, hogy a világítás helyreállítása a gázgyár kötelessége. Ezt a kérdést — mondotta az indítvány — tisztázni kell, még pedig olyan formán, hogy a vezetékek elromlása esetén a gázgyár köteles a világítási mizériák megszüntetéséről gondoskodni. Jogot ad Nyilassy szerint az ilyen intézkedésre a szerződés 37. szakaszának a tizedik paragrafusának, amely szerint: engedményes a szerződés főnnállásának ideje alatt is köteles magát alávetni minden törvényhatósági, kormányhatósági és helyhatósági szabályrendeletnek.

Szmollény Nándor indítványa szerint a publikum folytonos zaklatásnak van kitéve a gázgyár részéről, még pedig a szabályrendelet azon intézkedése folytán, hogy minden fogyasztó havonként tartozik kiegyenlíteni a számláját s amennyiben ezt pontosan nem fizetné, a társaság a világítást azonnal megvonhatja, sőt a vezetékeket leszereltetheti anélkül, hogy kártérítési kötelezettség terhelné. Ahoz is joga van a társulatnak, hogy a fogyasztásnak megfelelő egy havi óvadékot követeljen a fogyasztótól. Mindezekkel szemben az indítvány szerint semmi védelem sincs a fogyasztónak a gázgyárral szemben. Indítványozza tehát Szmollény, hogy a társaságot kötelezzék az óvadék nagyságának megállapítására és hogy a város az óvadékot fizető fogyasztókról fölvett hiteles kimutatást minden hónapban kérje be.

Balogh Károly tanácsos az indítványnak ezt a pontját nem tartja teljesíthetőnek, mert a névsor bekérésére nincs jogosultsága a városnak, de lehetetlen a teljesítés azért is, mert a gázgyárnak a kimutatások vezetésére és összeállítására legalább két új tisztviselőt kellene alkalmaznia. Az előadó ezután ismer-

tette azokat a szabályrendeleti módosításokat, amelyek a szerződésben lévő hézagokat vannak hivatva pótolni, úgy, hogy a fogyasztó ne lehessen kiszolgáltatva az esetleges mizériákból eredő anyagi vagy egyéb kellemetlen és jogosulatlan kötelezettségeknek. Mondja ki a bizottság, javasolta az előadó:

1. hogy a gyár tartozik az elromlott órákat és vezetékeket a fogyasztó fölhívására azonnal kijavíttatni és e munkáért a tanács engedélye nélkül kiadásainál nagyobb összeget nem számíthat,

2. hogy joga van a fogyasztónak a gáz vagy villanymérőt bármikor megváltoztatni és ez esetben bérdíjat és fentartási költségeket fizetni nem köteles,

3. hogy baj esetén köteles a gázgyár a hibákat a fogyasztónak akár írásos, akár szóbeli panaszára kijavítani s a munkához egy órán belül hozzáfogni. Ha ezt elmulasztaná, a fogyasztónak jogában áll a munkát más vállalkozóval elvégeztetni, de a gázgyár terhére és költségére,

4. hogy ha a világítást a társaság megvonja a fogyasztótól, joga van a tanácsnak arra, hogy a továbbvilágítást a saját felelősségére elrendelje. A gázórát a társaság akkor szerelheti le, ha a fél, vagy pedig a tanács erre az engedélyt megadja. Amennyiben a társaság a szabályrendelet ezen pontját figyelmen kívül hagyja, a tanács 500 korona bírságot róhat ki a gázgyárra.

5. hogy az óvadék nem lehet nagyobb, mint az előző hónap gázfogyasztásáért fizetett összeg. Az óvadék megállapítása minden egyes esetben a mérnökségre tartozik.

A bizottság ilyen értelemben terjeszti az új légszeszgyári szabályrendeletet a közgyűlés elé.

A képviselőház ülése. A képviselőház

ma is az ellenzék távollétében tartott ülést, melynek napirendjén csak bizottsági tagválasztások szerepeltek.

Tisza István gróf az ülés elején fölolvastatta az összeférhetetlenségi bizottság ítéletét Cserny Károly képviselő összeférhetlenségi ügyéről. Az összeférhetlenségi bizottság úgy határozott, hogy Csernynek 8 nap alatt le kell mondania vagy képviselői mandátumáról, vagy a bosnyák országos bank igazgatósági tagságáról. E bejelentés után harmadik olvasásban is megszavazták a tegnap elfogadott törvényjavaslatokat. Majd megválasztották a választójogi bizottságba a következő képviselőket:

Antal Géza, Blanár Béla, Bujanovics Gyula, Csokán János, Csáky Gusztáv gróf, Desbordes Ernő, Erdély Sándor, Ghillány Imre báró, Haller József gróf, Huszár Károly, Issekutz Győző, Kabós Ferenc, Kállay Tamás, Kende Péter, Héderváry Károly gróf, Kostyál Miklós, Krolopp Hugó, Latinovits Pál, Lázár István gróf, Mártonffy Márton, Mayer Ödön, Melezer Vilmos, Nagy Ferenc, Németh Károly, Niemesny Mihály, Rakovszky Iván, Rónay Jenő, Rudnay Béla, Sándor János, Schuller Rezső, Sipeky Sándor, Szabó János, Szász Károly, Szentiványi Gyula, Szukovszky Gusztáv, Tallián Béla báró, Telegdy József, Teleszky Kristóf, Vadasz Lipót és Varga Gábort. A mentelmi bizottságba beválasztották Szász Pált, a zárószámadási bizottságba pedig Cserny Károlyt és Rosenberg Ignácot.

A szavazásban összesen 149 képviselő vett részt. Az elnök fölhívta a bizottság tagjait, hogy megalakulás végett gyűljenek össze az első számú bizottsági teremben. Tisza javaslatára ezután a Ház elhatározta, hogy mindaddig, míg a bizottságok el nem készülnek az eléjük utalt törvényjavaslatok tárgyalásával, *elnapolja üléseit* s fölhatalmazza az elnököt, hogy annak idején *a szükséghez képest intézkedjék* a Ház összehívása iránt. Az ülés ezzel tizenkét órakor véget ért.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Színházi műsor:

SZOMBAT: *Limonádé ezredes*, operett.
VÁSÁRNAP d. u.: *Abrahám a menyországbán*, operett.

VÁSÁRNAP este: *Parasztsszivek*, népdráma és szép *Galatea*, operett.

Gábor Andor kritikája

a vidéki színészetről.

— Akik játék helyett bojkottálnak. —

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt A Nap-ban Gábor Andor, a kitünő író tollából igen érdekes kritika jelent meg a vidéki színészetéről. A „Sarkantyú” társ-szerzője inkognitóban megjelent három színházban — a szegediben, az aradiban és nagyváradiban — és az előadásokról olyan impressziót szerzett, amelyet a vidéki színészet ugyan ki nem tehet az ablakába. Azt írja Gábor Andor, hogy amivel a vidék városáiban színház néven traktálják a publikumot, az egyenesen *szégyenletes*. Nem kormánysszübvenciót és drága színházakat érdemel a vidéki színészet, hanem csüröket, pajtákat. Olyan a színjátszás most a vidéken, mint amilyen három évtizeddel ezelőtt lehetett a korcsmáros nagyivójában. Szokatlanul éles tollal foglalkozott Gábor Andor a rendezéssel, a színészek „fantasztikus” ruházatával, a szereplők szerepnemtudásával és más színházi képtelenséggel. A magyar sajtóban nem igen jelent meg ennél kiméletlenebb — és sajnos, sok helyütt találó — kritika a vidék színészetéről. Ebben a leújtó bírálatban lángolt a magyar szinpadíró minden elkeseredése: a színház nem érti vagy nem akarja megérteni az intencióit, a rendezés silánysága és a szereplők lelkiismeretlensége vagy tehetségtelensége miatt ő bukik meg.

A cikk országos föltűnést keltett és különösen azok, akiket legjobban talált Gábor Andor megfigyelése, ágaskodtak és zugolódtak. Mi mindenesetre följegyezzük azt, hogy a neves fővárosi író Szegeden is kapott egy adagot a gyászos impresszióhoz. Csak följegyezzük, egyebet nem tehetünk. Mert mit csináljunk kérem, ha egyszer az igazgató urnak az a véleménye, hogy a szegedi a vidék legjobb színháza és a szinügyi bizottság is úgy találja, hogy — bizony isten! — még Hagymafészekben sem produkálnak külön előadásokat.

Gábor Andor kritikája legjobban fáj a szatmári színtársulatnak. A jövő hétre tüzték ki a „Sarkantyú” bemutatóját, a színészek azonban kijelentették Heves Béla igazgatónak, hogy a cikk miatt nem játszanak a darabban, amelynek egyik szerzője Gábor Andor. Minthogy a szerepek új betanulására nem vállalkozott egyetlen színész sem, az igazgató a darabot levette a műsorról.

Nagyon tévednek a szatmári színészek, ha úgy gondolják, hogy szimpátiával találkozik a bojkottjuk. Amikor valaki arra a bizonyos deszkára lép, akkor számolnia kell a kritikával. A színész nem önmagának, hanem a publikumnak játszik, amely megfizet az „élvezetért”. Ha valaki nem bírja elviselni a kritikát — mert olyan rossz színész! — akkor távozzon a szinpadról és más pályán keressen boldogulást, más pályán, ahol nem függ rajta mindig a nyilvánosság szeme. A legnagyobb baj azonban, hogy a szinpadon minden ember — igazgatótól a diszletmes-terig — *zseninek* képzele magát, aki a legkomolyabb, a legtehetségesebb. Minden kritika lepattan róluk, mert az nekik könnyű, mert ők — zsenik. Gábor Andor kritikája természetesen csak *általánosságban* érintette a vidéki színészetet, mert ő is nagyon jól tudja, amint hogy mi is elfogadjuk, hogy van kivétel, néhol megfelelő számban — mert ha nem így volna, akkor csakánnyal és nem kritikával mehetnénk a vidéki színházaknak.